

KISII UNIVERSITY
UNIVERSITY EXAMINATIONS
SPECIAL/SUPPLEMENTARY EXAMINATIONS
FOURTH YEAR EXAMINATION FOR THE AWARD OF
THE DEGREE OF BACHELORS OF ARTS / EDUCATION
SECOND SEMESTER 2024/2025
(AUGUST, 2025)

KISW 418: UPANGAJI LUGHA NASERA YALUGHA

STREAM: Y4 S2

TIME: 2 HOURS

DAY: DAY, .00 – .00 A M

DATE: /08/2025

MAAGIZO

1.Usiandike neno lolote kwenye karatasi ya maswali.

2.Jibu Maswali MATATU. Swali La Kwanza na mengine Mawili.

SWALI LA KWANZA

- (a) Fafanua dhana zifuatazo: (Alama 12)
- Sera ya lugha
  - Upangaji lugha
  - Usanifishaji wa lugha
  - Uhifadhi wa lugha
- (b) Eleza hatua zozote nne ambazo upangaji lugha hupitia (Alama 8)
- (c) Jadili aina zozote tatu za upangaji lugha. (Alama10)

SWALI LA PILI

Pambanua nafasi ya mifumo ya kijamii katika kuendeleza sera ya lugha katika nchi za Afrika Mashariki. (Alama 20)

SWALI LA TATU

Jadili jinsi sera ya lugha nchini Tanzania ilivyosaidia lugha ya Kiswahili kupiga hatua kubwa katika matumizi nchini humo kuliko nchi nyingine za Afrika Mashariki baada ya uhuru. (Alama 20)

SWALI LA NNE

Dadavua mchango wa Tume ya Mackay (1981) na Tume ya Koech (1999) katika kustawisha lugha ya Kiswahili nchini Kenya. (Alama 20)

SWALI LA TANO

Eleza vizingiti anuwai ambavyo hutinga upangaji na sera ya lugha katika nchi nyingi barani Afrika. (Alama 20)